

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Doelstelling	4
Het bestuur	4
Partnerorganisatie in Afrika.....	4
De Rechtswinkel in Huye, Rwanda	5
De Rechtswinkel in coronatijd.....	6
Gratis informatienummer	6
Financiële verantwoording	Error! Bookmark not defined.
Inkomsten en Uitgaven	Error! Bookmark not defined.
Balans	Error! Bookmark not defined.

Voorwoord

Het jaar 2020 verliep voor Stichting Initiatives for Peace and Human Rights (SIPHR), net als voor iedereen, anders dan verwacht. Het was het jaar dat de wereld werd geconfronteerd met een uitbraak van het Covid 19-virus. Noodmaatregelen om de verspreiding van het virus in te dammen zorgden voor grote veranderingen in het maatschappelijk leven. Sociaal contact moest zo veel mogelijk worden beperkt en het openbare leven kwam tijdelijk bijna volledig stil te liggen. In de meeste landen, waaronder Rwanda, gold tijdelijk een algehele lockdown die iedere niet-noodzakelijke verplaatsing verbood.

Ook voor SIPHR en onze Rwandese partnerorganisatie iPeace hadden deze maatregelen vergaande gevolgen. In het voorjaar van 2020 was de Rechtswinkel door de lockdown in Rwanda gedwongen tijdelijk te sluiten. Ook na afloop van de lockdown kon de rechtshulp niet worden voortgezet op de manier zoals we dat gewend waren. Door de beperkende maatregelen die golden was het voor onze doelgroep niet of nauwelijks mogelijk om naar de Rechtswinkel te komen. Gelukkig is het gelukt om ook in dit moeilijke jaar de Rechtswinkel draaiende te houden en onze doelgroep, zij het in aangepaste vorm, van gratis rechtshulp te voorzien. Hoe we dat voor elkaar hebben gekregen zal verderop in dit jaarverslag aan bod komen.

Ondanks deze uitdagingen hebben de bestuursleden van SIPHR en de medewerkers van onze Rwandese partnerorganisatie iPeace zich ook dit jaar weer vol ambitie vrijwillig ingezet om fondsen te werven en de Rechtswinkel tot een succes te maken. Samen hebben wij ook dit jaar een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan mensenrechteneducatie en rechtshulp in Rwanda. Ik dank alle bestuursleden en medewerkers daarvoor hartelijk!

Paulien de Morree
voorzitter

Doelstelling

Stichting Initiatives for Peace and Human Rights (SIPHR) is een Nederlandse non-profit organisatie die ernaar streeft om door middel van gratis rechtshulp en voorlichting mensen te helpen om op te komen voor hun meest basale mensenrechten.

Wereldwijd zijn veel mensen uitgesloten van het rechtssysteem, doordat zij niet over de kennis en de financiële middelen beschikken om gebruik te maken van juridische dienstverlening. Met name personen in een financieel kwetsbare situatie, zoals vrouwen en ouderen, zijn daardoor vaak onvoldoende in staat om schendingen van hun rechten te kunnen aankaarten. Hierdoor blijven ongelijkheid en onrechtvaardigheid bestaan.

Mensen leren wat hun rechten zijn en hen helpen deze te gelde te maken is een eerste stap om hier wat aan te doen. Door voorlichting te geven over relevante juridische thema's, zoals erfrecht, familierecht en eigendomsrecht en gratis rechtshulp te verlenen bij juridische conflicten, beoogt SIPHR iedereen toegang te geven tot het rechtssysteem. Uiteindelijk hoopt SIPHR hiermee bij te dragen aan een eerlijkere en rechtvaardigere samenleving.

Het bestuur

In 2020 was het bestuur van SIPHR samengesteld uit de volgende personen:

Paulien de Morree (*voorzitter*)
Annemarieke Beijer (*secretaris*)
Karlijn Soppe (*penningmeester*)
Jorien Bakker
Floribert Ngakani
Elvis Mbembe

Het bestuur

Partnerorganisatie in Afrika

SIPHR vindt het belangrijk om aan te sluiten bij lokale initiatieven, omdat lokale mensenrechtenorganisaties als geen ander weten welke kennis nodig is en hoe de beoogde doelgroepen het beste kunnen worden bereikt. Ook in de uitvoering van de door SIPHR ondersteunde projecten wordt nadrukkelijk samengewerkt met de lokale bevolking in Rwanda. Daarom werken wij samen met een lokale partnerorganisatie, Initiatives for Peace and Human Rights (iPeace). iPeace is een lokale NGO met afdelingen in Burundi, de Democratische Republiek Congo en Rwanda. iPeace is in 2006 opgericht door lokale juristen, omdat er in het Grote Merengebied grote behoefte bleek te zijn aan mensenrechteneducatie en gratis rechtshulp en er destijds maar weinig organisaties zich specifiek hiervoor inzetten. Sinds haar oprichting heeft iPeace vele succesvolle projecten uitgevoerd die hebben bijgedragen het vergroten van het juridische bewustzijn en de toegang tot het lokale rechtssysteem. Deze lokale organisatie wordt beheerd door lokale juristen met gedegen kennis van de relevante thema's en binding met de regio.

De Rechtswinkel in Huye, Rwanda

Net als voorgaande jaren heeft SIPHR zich in 2020 ingezet voor de Rechtswinkel van iPeace in Huye. Toegang tot het recht is in Rwanda niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel inwoners van rurale gebieden in Rwanda hebben nauwelijks mogelijkheden om schendingen van hun rechten aan te kaarten. Vaak beschikken ze niet over de noodzakelijke kennis van het recht en hebben ze onvoldoende financiële middelen om zich de hulp van een commerciële advocaat te veroorloven. Met name kwetsbare groepen krijgen hierdoor vaak niet waar zij recht op hebben.

Om deze mensen te helpen biedt de Rechtswinkel gratis rechtshulp aan mensen in het zuiden van Rwanda die niet over de financiële middelen beschikken om commerciële rechtsbijstand in te schakelen. De juridische adviezen worden gegeven door rechtenstudenten van de University of Rwanda. Wekelijks ontvangen zij op het kantoor van de Rechtswinkel in de stad Huye cliënten uit de regio. Zij worden daarbij begeleid door ervaren advocaten. Vragen waar de hulpverleners van de Rechtswinkel mee te maken krijgen gaan veelal over familierecht, erfrecht of eigendomsrecht. De meerderheid van de cliënten van de Rechtswinkel is vrouw. Waar mogelijk proberen de hulpverleners van de Rechtswinkel juridische problemen op te lossen zonder gang naar de rechter. Soms is het geven van informatie of het schrijven van een juridische

brief afdoende. Ook bemiddeling of het aanklaarten van de kwestie bij de lokale autoriteiten volstaat soms om het probleem op te lossen. Blijkt een gang naar de rechter wel vereist, dan schakelt de Rechtswinkel een pro-bono advocaat in die de rechtzoekende bijstaat in de rechtbank. Meer informatie over dit project vindt u op <https://www.siphr.nl/rechtswinkel>.

De Rechtswinkel in coronatijd

Als gevolg van de coronamaatregelen in Rwanda is het niet langer mogelijk om rechtshulp te bieden zoals we gewend waren. Een algehele lockdown in Rwanda noodzaakte dit voorjaar tot de tijdelijke sluiting van de fysieke Rechtswinkel. Ook na afloop van de lockdown zorgden beperkende maatregelen om de verspreiding van het Covid 19-virus in te dammen ervoor dat onze doelgroep niet of nauwelijks naar de Rechtswinkel kon komen. Voor de medewerkers van de Rechtswinkel was het in 2020 ook niet mogelijk om op locatie trainingen te geven over relevante juridische onderwerpen.

Het grootste deel van deze hulpaanvragen die iPeace binnenkrijgt gaan nog altijd over grondbezit. Er was echter wel een daling zichtbaar ten opzichte van eerdere jaren. In April 2020, direct na invoering van de landelijke lockdown in Rwanda, steeg het aantal zaken omtrent familiegeschillen en strafzaken sterk. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de landelijke uitsluiting van Covid-19. Aangezien veel tijdelijke werknemers (zoals taxichauffeurs) hun baan zijn kwijtgeraakt, heeft iPeace meer zaken gehad over alimentatieverzoeken voor kinderen van alleenstaande moeders. In de categorie strafzaken hadden veruit de meeste hulpverzoeken betrekking op huiselijk geweld zoals partnergeweld en kindermishandeling (79%). Tot slot zag men een stijging in het aantal zaken omtrent arbeidscontracten. Als gevolg van Covid-19 werden de meeste mensen die in de informele sector werken met problemen geconfronteerd. Meestal ging het om illegale beëindiging van het contract. Het gaat met name om mensen die werken in hotels en restaurants, schoonmakers en andere dienstverlening.

Wat het percentage afgehandelde zaken betreft, werd ongeveer 62% van de zaken met succes afgesloten, terwijl 32% nog in behandeling is. Dit is een van de laagste prestaties sinds de oprichting van iPeace, waarschijnlijk als gevolg van de grote achterstand van zaken die is ontstaan doordat de rechtszittingen tijdens de lockdown zijn opgeschort.

Gratis informatienummer

Gelukkig was de Rechtswinkel gedurende de lockdown wel telefonisch bereikbaar. Aangezien de coronacrisis nog niet voorbij is en er nog steeds beperkende maatregelen gelden, zijn telefonische consulten in veel gevallen nog steeds de aangewezen manier om mensen te voorzien van gratis juridisch advies. Om de

Rechtswinkel te kunnen bellen moeten mensen echter telefoonkosten betalen. Omdat wij de armste inwoners van Rwanda tot onze doelgroep rekenen is dat niet ideaal. We vrezen dat de doelgroep die onze gratis rechtshulp het hardst nodig heeft, ons daardoor niet kan bereiken. Omdat wij ook de groep die niet de financiële middelen heeft om zelf voor de telefoonkosten op te draaien niet in de kou willen laten staan, hebben wij ons het afgelopen jaar ingezet om financiering te werven voor een telefoonnummer waarop mensen de rechtswinkel kosteloos kunnen bellen. Het goede nieuws is dat het is gelukt om voldoende financiering te verwerven om vanaf januari 2021 dit telefoonnummer voor onze doelgroep bereikbaar te maken. Op dit moment is er genoeg financiering om het project 6 maanden draaiende te houden. Ondertussen zijn we op zoek naar financiering voor de rest van het jaar.

Financiële verantwoording

Inkomsten en Uitgaven

Hieronder is de begroting weergegeven die voor 2020 was opgesteld. De doelstelling voor 2020 was om bij te dragen aan de Rechtswinkel in Huye en de mobiele variant van de Rechtswinkel.

Begroting 2020			
Inkomsten		Uitgaven	
Fondsen	5000	<i>organisatie</i> Bankrekening	200
Crowdfunding	500	Website	200
Donaties	500	Promotiemateriaal	50
corporate sponsors	1000	controle jaarrekening	150
eigen vermogen	390,69	<i>projecten</i> Rechtswinkel Rwanda	4000
		Mobiele rechtswinkel	2500
		<i>overig</i> Onvoorzien	75
Totaal	7390,69	Totaal	7175
Balans			215,69

De daadwerkelijke inkomsten en uitgaven zijn weergegeven in onderstaand overzicht van baten en lasten. Ondanks de coronacrisis is het totaal van baten en lasten over 2020 redelijk in lijn met de begrootte inkomsten en uitgaven. Er was begroot om €6500,- op te halen voor de fysieke en mobiele rechtswinkel samen. Als gevolg van de coronamaatregelen in Rwanda was het niet mogelijk om de mobiele rechtswinkel voort te zetten dit jaar. In plaats daarvan hebben wij fondsen aangeschreven om een telefoonnummer te bewerkstelligen waarop cliënten het Kantoor van gratis telefonisch kunnen bereiken. Door giften van Haëlla Stichting (€2900,-), Stichting Auxilia-ja (€1750,-) en Soroptimisten Club Haarlem (€1295,-) alsmede een gulle private donatie (€500,-) is het gelukt om €6445,- in te zamelen voor het opzetten van dit telefoonnummer en het dekken van de kosten voor 6 maanden.

Overzicht van baten en lasten 2020			
fondsen	5945	pakketkosten bank	122,41
crowdfunding	54	provisie bank	62
donaties	850	kosten website	152,22
corporate sponsors	0	Rechtswinkel	6445
		overige kosten	0
		Resultaat	67,37

Balans

Onderstaande balans geeft de financiële situatie van SIPHR weer op 31-12-2020. Omdat SIPHR geen vaste activa of inventaris bezit en er geen kortlopende schulden zijn, zijn de liquide middelen in beide boekingsjaren gelijk aan het eigen vermogen.

Balans 31-12-2019					
	31-12-2020	31-12-2019		31-12-2020	31-12-2019
liquide middelen	€458,06	€390,69	eigen vermogen	€458,06	€390,69
vaste activa			kortlopende schulden		
inventaris					
voorraden					
debiteuren					
voortbetaalde					
kosten					
TOTAAL	€458,06	€390,69	TOTAAL	€458,06	€390,69

Het eigen vermogen van de Stichting is opgebouwd uit het eigen vermogen op 1 januari 2020 en het resultaat over 2020, zoals weergegeven in onderstaande tabel. Er is een positief resultaat van €67,37 behaald. Daarmee is het streven om inkomsten en uitgaven in balans te houden ook dit jaar behaald.

Eigen vermogen

eigen vermogen 01-01-2020	390,69
resultaat 2019	67,37
eigen vermogen 31-12-2020	458,06

Toekomstplannen

Uiteraard hoopt SIPHR net als iedereen dat de uitbraak van het Covid 19-virus zo snel mogelijk onder controle is. Dat zou voor ons en onze partnerorganisatie iPeace betekenen dat we mensen met juridische vragen weer op het kantoor van de Rechtswinkel kunnen ontvangen en dat de medewerkers van de Rechtswinkel weer ter plaatse trainingen kunnen geven over relevante juridische thema's. We zijn blij dat we ondanks alle uitdagingen de Rechtswinkel het afgelopen jaar hebben kunnen voortzetten, maar we hopen dat we deze fysieke activiteiten snel weer kunnen oppakken. Het komende jaar zullen we ons daarom blijven inzetten om financiering te verwerven voor deze activiteiten.

Verder zijn we van plan het telefoonnummer waarop onze doelgroep de Rechtswinkel kosteloos kan bereiken, waarmee we vanaf 2021 van start gaan, in de toekomst voort te zetten. Ook als de coronamaatregelen versoepeld of afgeschaft worden is een telefoonnummer waarop onze doelgroep de Rechtswinkel kosteloos kan bereiken zeer waardevol. Cliënten van de Rechtswinkel zijn soms meerdere dagen te voet onderweg om ons te bereiken. Onze doelgroep bestaat voor een groot deel uit vrouwen. Zij moeten soms hun gezin achterlaten en dagen lopen om bij ons gratis rechtshulp te krijgen. Voor hen kan een speciaal telefoonnummer dat ze kosteloos kunnen bereiken uitkomst bieden. Wij streven er daarom naar om hiervoor structurele financiering te vinden en het telefoonnummer ook na afloop van de coronacrisis te blijven gebruiken.

Utrecht, maart 2021

© tekst: Stichting Initiatives for Peace and Human Rights

© foto's: iPeace Rwanda en SIPHR

www.siphr.nl